

HANDLEIDING

MOS-PAS

gratis mossen met bus en tram

1. INHOUD

1. Inhoud
2. Voorwoord
3. In enkele haltes naar een schakel en terug!
4. Denk er aan
5. Adressen van de provinciale en Brusselse MOS-begeleiders

2. VOORWOORD

Het succes van samenwerking

Samen met je klas een *MOS-schakel* bezoeken is een uitstekende activiteit om milieuzorg in de lessen aan bod te laten komen. Bij een bezoek aan een schakel zien kinderen namelijk hoe 'anderen' milieuzorg beleven en worden ze enthousiast om mee te werken aan milieuvriendelijke acties in de eigen school. Wanneer je met je klas naar een schakel trekt, maak je best zoveel mogelijk gebruik van het openbaar vervoer. Op die manier draagt je school alvast haar steentje bij tot een duurzame mobiliteit in Vlaanderen. Je ondersteunt de verkeersveiligheid en stimuleert kinderen om zich nu en in de toekomst milieuvriendelijk te verplaatsen.

Om je hierin extra aan te moedigen heeft MOS een speciale overeenkomst met de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn. Deze overeenkomst zorgt er voor dat je klas, bij een leeruitstap i.v.m. milieuzorg, GRATIS gebruik kan maken van bussen en trams van De Lijn. Deze handleiding vertelt je precies hoe je dit kan doen. Lees hem goed door, hij helpt je om je uitstap nauwkeuriger te plannen.

Een initiatief zoals MOS kan enkel slagen wanneer mensen en instanties bereid zijn zich ervoor in te zetten. Van bij de start kon MOS rekenen op een brede steun binnen de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn. Deze vorm van betrokkenheid en enthousiasme maakt een educatief project alleen maar sterker. Het milieuvriendelijk signaal is krachtig, de voordelen voor de scholen zijn groot. Dat is het succes van samenwerking.

MOS en De Lijn wensen je veel plezier en leerrijke momenten bij je MOS-schakelbezoeken!

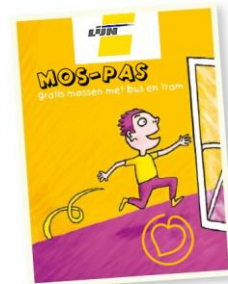
¹ Een MOS-schakel is een natuur- en milieueducatieve bestemming.

3. In enkele haltes naar een MOS-schakel!

HALTE 1

Voorwaarden:

- Je school is een **MOS-school**
Je school ging het engagement aan om MOS concreet gestalte te geven. MOS-scholen hebben zich geregistreerd op de Groene Kaart van MOS (zie www.mosvlaanderen.be)
Elke MOS-school kan via het invulformulier op www.mosvlaanderen.be, de MOS-PAS aanvragen.
- De groep (l.n. + begeleiders) is niet groter dan **30 personen**.
- Het betreft een bezoek aan een **MOS-schakel**.
- Je reist op **schooldagen** en tijdens de daluren.
(van 9:00 tot 15:30 uur en na 18:30 uur. Op woensdag tussen 11.45u. en 13u. geldt dit aanbod niet.)
Kleine uitzonderingen of afwijkingen op het reglement zijn niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van de regioverantwoordelijke van De Lijn. De regioverantwoordelijke van De Lijn kan goedgekeurde ritten weigeren tijdens verwachte piekmomenten rond examenperiodes. De regioverantwoordelijke van De Lijn neemt hiervoor contact op met de school in kwestie.
- De MOS-pas is **niet geldig op de belbus**.

HALTE 2

Je stippelt je reisweg uit.

Leerplandoelen

Stippel de reisweg samen met de leerlingen uit. Op die manier werk je alvast aan enkele leerplandoelen.

Hulpmiddelen bij het uitstippelen van je reisweg

Naast overzichtelijke dienstregelingstabellen vind je op www.delijn.be ook een heuse reiswegplanner.

Je kan ook bellen naar De Lijn: 070 220 200 (0,30 € /minuut voor vaste lijn)

HALTE 3

Vraag online je MOS-pas aan.

Je vult het [online aanvraagformulier](#) op www.mosvlaanderen.be in en verzend het minstens 10 dagen voor het bezoek.

De MOS-begeleiders geven jullie per mail een antwoord. Bij een positief antwoord zit een MOS-pas dat je afdruckt en aan de buschauffeur laat zien.

HALTE 4

Breek het wereldstiptheidsrecord!

Zorg er voor dat je op de dag van het bezoek tijdig aan de juiste halte staat met de juiste MOS-pas.

4. Denk eraan!

- De Lijn is geen taxibedrijf dat je komt ophalen aan de schoolpoort. Op- en afstappen gebeurt op de normale halteplaatsen van De Lijn.
- Eten en drinken op bus en tram mag niet. Ook wie na jou meerijdt zit graag op een proper voertuig.
- Zwangere vrouwen, mensen met een handicap en senioren waarderen het zeker als je je zitplaats aan hen afstaat. (Dit moet zelfs en staat dan ook in het politiereglement.)
- Als je bus of tram wil nemen sta je best vijf minuten op voorhand klaar aan de halte, zeker op lijnen met een lage frequentie of in de daluren.
- Door overmacht kan de bus te laat zijn, mis je misschien een aansluiting en moet je een uurtje wachten. Schiet niet op de pianist.
- Ondervind je om een of andere reden moeilijkheden tijdens het vervoer gelieve dit te melden aan je MOS-begeleiding en/of aan de MOS-coördinatie in Brussel (02 553 70 23, mos@lne.vlaanderen.be). Klachten en opmerkingen spelen wij door aan De Lijn. Omgekeerd zal hetzelfde gebeuren. MOS blijft in nauw contact met De Lijn. Een fijne opmerking, een bedankje is ook steeds prettig om te melden.
- We vragen je uitdrukkelijk om eerlijk met de MOS-PAS om te springen en hem alleen maar te gebruiken waarvoor hij werkelijk dient, nl. het bezoek aan schakels in het kader van MOS.
- Je reist op schooldagen en niet tijdens de spitsuren.

Adressen van de MOS-begeleiders

Voor inlichtingen kun je steeds terecht bij:

<p>Provincie Antwerpen</p> <p><u>Provinciaal Instituut voor Milieu Educatie</u></p> <p>Mechelsesteenweg 365 2500 Lier Tel.: 015 30 61 26 mos@provincieantwerpen.be</p>	<p>Provincie Vlaams-Brabant</p> <p><u>Dienst Natuur- en Milieueducatie</u></p> <p>Provincieplein 1 3010 Leuven Tel.: 016 26 72 57 Fax 016 26 72 61 mos@vlaamsbrabant.be</p>
<p>Provincie Limburg</p> <p><u>Provinciaal Natuurcentrum</u> Craenevenne 86</p> <p>3600 Genk Tel.: 011 26 54 91 Fax 011 26 54 55 mos@limburg.be</p>	<p>Provincie Oost-Vlaanderen</p> <p><u>Provinciaal natuureducatief centrum</u> <u>De Kaaihoeve</u></p> <p>Oude Scheldestraat 16 9630 Zwalm Tel.: 055 49 67 96 Fax 055 23 71 42 mos@oost-vlaanderen.be</p>
<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</p> <p><u>Vlaamse Gemeenschapscommissie</u></p> <p>Koningsstraat 171 bus 3 1210 Brussel</p> <p>Tel.: 02 893 08 05 0473 736 730 greet.vannieuwenborgh@vgc.be</p>	<p>Provincie West-Vlaanderen</p> <p><u>Dienst Natuur- en Milieueducatie</u></p> <p>Koning Leopold III-laan 41 8200 Sint-Andries Tel.: 050 40 32 66 Fax 050 40 34 03 mos@west-vlaanderen.be</p>

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Provincie
Antwerpen

VLAAMS-
BRABANT

provincie
Limburg

Provincie
Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

west-vlaanderen
de gedreven provincie